

Bölüm 11

PERİNEAL ENDOMETRİYOZİS

İsmail Cem ERAY¹⁴

GİRİŞ

Endometriyozis, endometrial dokunun, uterus dışında bir yerde, ektopik olarak büyümesidir. Doğurganlık çağında ki kadınların % 8-10'unu etkileyen östrojen bağımlı bir hastalıktır (1). 1921'de John Sampson tarafından endometriyozisin tanımlanmasından bu yana sayısız araştırma, hastalığın patogenezinin ve morbidite mekanizmasının açıklanması ve bu durumun yönetimi konusunda bir fikir birliği sağlayamamıştır (2). Bu hastalığın karmaşıklığı ve etyopatogenezindeki eksiklikler hasta yönetimini zorlaştırmaktadır. Endometriyozis tipik olarak, sadece bu bölgeye tamamen sınırlı olmasa da, sıklıkla pelviste bulunur ve olduğu yerde anatomik, hormonal ve immünolojik çevreyi bozabilir. Bu değişiklikler çeşitli klinik semptomlardan sorumludur (1). Uterusta görülen hormonal değişiklikler, endometriyozisin olduğu yerlerde de görülür. Tedavi hedefleri, normal anatomiye geri kazanmak, endometrial implantları çıkarmak veya yok etmek ve hastalığın tekrarını önlemek veya geciktirmektir. Her ne kadar endometriyozis hayatı tehdit eden bir hastalık olarak kabul edilmese de, klinik sekelleri en aza indirmek için zamanında tanı ve tedavi gerektiren bir hastalıktır.

Perineal endometriyozis ise endometriyal dokunun perine bölgesinde bulunmasıdır. Hastaların neredeyse yarısında anal sfinkter tutulumu olması nedeni ile erken tanınması ve tedavi edilmesi önem arz etmektedir.

Tanımlama

Endometriyozis endometrial bezlerden ve stromadan oluşan endometriyumun endometriyal kavite ve uterus kasının dışındaki yerlerde bulunduğu patolojik bir

¹⁴ Doktor öğretim üyesi, Çukurova Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi Anabilim Dalı, Adana, ismailcemeraygm7@gmail.com

KAYNAKLAR

1. Acién P Velasco I. Endometriosis: a disease that remains enigmatic. *ISRN Obstet Gynecol.* 2013;17:242149.
2. Patel BG, Lenk EE, Lebovic DI, et al. Pathogenesis of endometriosis: Interaction between endocrine and inflammatory pathways. *Best Pract Res Clin Obstet Gynaecol.* 2018;50:50–60.
3. Davis ACG, Goldberg JM. Extra-Pelvic Endometriosis. *Semin Reprod Med.* 2017;35:98-101.
4. Vellido-Cotelo R, Munoz-Gonzalez JL, Oliver Perez MR, et al. Endometriosis node in Gynaecologic scars: A study of 17 patients and the diagnostic considerations in clinical experience in tertiary care center. *BMC Women's Health.* 2015;15:13.
5. Dokuzeylül Güngör N, Gürbüz T, Demir MK, et al. Endometriosis in an Episiotomy Scar: Case Report. *Turkish Journal of Reproductive Medicine and Surgery.* 2018;2(1):30-4.
6. Li J, Shi Y, Zhou C., Lin J. Diagnosis and treatment of perineal endometriosis: review of 17 cases. *Arch Gynecol Obstet.* 2015;292:1295–1299.
7. Zhu L, Chen N, Lang J. Diagnosis and Treatment of Perineal Endometriosis. In: Chaudhury K, Chakravarty B, eds. *Endometriosis - Basic Concepts and Current Research Trends.* Hampshire:InTech, 2012:53–64.
8. Watanabe M, Kamiyama G, Yamazaki K, et al. Anal endosonography in the diagnosis and management of perineal endometriosis: report of a case. *Surg Today.* 2003; 33:630–632.
9. Zhu L, Lang JH, Wong F, Guo L. Perineal endometriosis without perineal trauma: a case report. *Chin Med J.* 2003;116(4): 639-640.
10. Sharma N, Khan DA, Jethani R, et al. *Gynecology and Obstetrics Case Reports.* 2018;4(2):66.
11. Lode, L, Sveen MO, Rudnicki M. Abnormal pathways in endometriosis in relation to progesterone resistance: a review. *J. Endometr. Pelvic Pain Disord.* 2017;9: 245–251.
12. Han, L, Zheng, A, Wang, H. Clear cell carcinoma arising in previous episiotomy scar: a case report and review of the literature. *J Ovarian Res.* 2016;9:1.
13. Zhu L, Lang J, Wang H, et al. Presentation and management of perineal endometriosis. *Int J Gynaecol Obstet,* 2009; 105 (3): 230-232.
14. Bacher H, Schweiger W, Cerwenka H, et al. Use of anal endosonography in diagnosis of endometriosis of the external anal sphincter: report of a case. *Dis Colon Rectum.* 1999;42(5): 680-682.
15. Barisic G, Krivokapic Z, Jovanovic D. Perineal endometriosis in episiotomy scar with anal sphincter involvement: report of two cases and review of the literature. *Int Urogynecol J.* 2006;17:646-649.